

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 29 березня 2024 р. № 355

ПОЛОЖЕННЯ
про загальнодержавну автоматизовану
систему централізованого оповіщення про
загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій

1. Це Положення визначає механізм функціонування загальнодержавної автоматизованої системи централізованого оповіщення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій (далі — загальнодержавна автоматизована система централізованого оповіщення).

2. У цьому Положенні терміни вживаються у значенні, наведеному в Кодексі цивільного захисту України, Законах України “Про електронні комунікації”, “Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах”, Положенні про організацію оповіщення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій та організації зв’язку у сфері цивільного захисту, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 27 вересня 2017 р. № 733 (Офіційний вісник України, 2017 р., № 80, ст. 2458; 2022 р., № 85, ст. 5285), та інших нормативно-правових актах.

3. Власником загальнодержавної автоматизованої системи централізованого оповіщення є держава в особі ДСНС.

4. Створення, модернізація, підтримання в постійній готовності до використання за призначенням загальнодержавної автоматизованої системи централізованого оповіщення забезпечується ДСНС.

5. ДСНС є адміністратором загальнодержавної автоматизованої системи централізованого оповіщення.

6. Загальнодержавна автоматизована система централізованого оповіщення призначена для оповіщення оперативно-чергових (чергових, диспетчерських) служб центральних органів виконавчої влади, що створюють функціональні підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту, оперативно-чергових служб пунктів управління Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських держадміністрацій (військових адміністрацій), а також оперативно-диспетчерських служб територіальних органів ДСНС.

7. Основними завданнями загальнодержавної автоматизованої системи централізованого оповіщення в мирний час та особливий період є:

доведення встановлених сигналів (команд, повідомлень) про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій до відповідних оперативно-чергових (чергових, диспетчерських) служб центральних

органів виконавчої влади, що створюють функціональні підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту, оперативно-чергових служб пунктів управління Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських держадміністрацій (військових адміністрацій), а також оперативно-диспетчерських служб територіальних органів ДСНС;

отримання від оперативно-чергових служб пунктів управління Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських держадміністрацій (військових адміністрацій), оперативно-диспетчерських служб територіальних органів ДСНС, оперативно-чергових (чергових, диспетчерських) служб центральних органів виконавчої влади, що створюють функціональні підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту, оперативної інформації про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій на територіях відповідних адміністративно-територіальних одиниць або на об'єктах, що належать до їх сфери управління;

забезпечення інформаційної взаємодії з територіальними автоматизованими системами централізованого оповіщення, а також системою оперативного інформування населення з використанням сервісу ширококомовного передавання повідомлень операторів мобільного зв'язку з метою організації оповіщення та інформування населення.

8. Основні завдання загальнодержавної автоматизованої системи централізованого оповіщення виконуються з використанням програмно-технічного комплексу у складі:

комплексів засобів автоматизації пунктів управління ДСНС (основного, запасного та резервного);

автоматизованих робочих місць оповіщення оперативно-чергових (чергових, диспетчерських) служб центральних органів виконавчої влади, що створюють функціональні підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту;

автоматизованих робочих місць оповіщення оперативно-чергових служб пунктів управління (основного, запасного) Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських держадміністрацій (військових адміністрацій);

автоматизованих робочих місць оповіщення оперативно-диспетчерських служб територіальних органів ДСНС;

автоматизованих робочих місць адміністраторів (системного адміністратора та адміністратора безпеки) загальнодержавної автоматизованої системи централізованого оповіщення.

Програмно-технічний комплекс загальнодержавної автоматизованої системи централізованого оповіщення після введення системи в постійну експлуатацію належить до сфери управління ДСНС.

9. Відповідно до основних завдань загальнодержавною автоматизованою системою централізованого оповіщення виконуються такі функції:

автоматичне або автоматизоване приймання/передавання в реальному масштабі часу та реєстрація вхідної та вихідної інформації;

автоматизоване підтвердження приймання інформації (повідомлень, сигналів, команд, даних, документів) щодо оповіщення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій від пунктів управління у будь-якому напрямку оповіщення;

документування (протоколювання) усіх процесів оповіщення та дій користувачів загальнодержавної автоматизованої системи централізованого оповіщення з можливістю формування друкованих звітів;

впровадження єдиної інформаційної бази (бази даних) загальнодержавної автоматизованої системи централізованого оповіщення (бази інформаційної автоматизованої системи) для автоматизованого або автоматичного приймання/передавання формалізованої інформації (даних, документів) щодо оповіщення та/або інформаційної взаємодії;

циркулярне, циркулярне за заздальгідь встановленими сценаріями, вибіркве передавання інформації або передавання інформації за пріоритетом;

автоматичний моніторинг та контроль (діагностика) стану функціональних елементів загальнодержавної автоматизованої системи централізованого оповіщення;

оповіщення суміжних (сусідніх) адміністративно-територіальних одиниць (регіонів) України про виникнення або загрозу виникнення надзвичайної ситуації;

автоматизація процесів формування звітності на основі накопиченої інформації.

10. Інфраструктура електронної комунікаційної мережі загальнодержавної автоматизованої системи централізованого оповіщення організовується з використанням ресурсів Національної телекомунікаційної мережі відповідно до вимог законодавства у сфері електронних комунікацій. Використання ресурсів електронних комунікаційних мереж загального користування та Інтернету організовується відповідно до вимог законодавства у сферах цивільного захисту, захисту інформації, кіберзахисту та охорони державної таємниці.

11. Технічна експлуатація загальнодержавної автоматизованої системи централізованого оповіщення без створення комплексної системи захисту інформації відповідно до вимог законодавства у сфері захисту інформації, кіберзахисту та охорони державної таємниці забороняється.

12. Доступ компонентів програмно-технічного комплексу загальнодержавної автоматизованої системи централізованого оповіщення до електронних комунікаційних мереж загального користування здійснюється через мережеві екрани (граничні маршрутизатори), на яких створено комплексну систему захисту інформації відповідно до вимог законодавства у сфері захисту інформації, кіберзахисту та охорони державної таємниці. Взаємодія з Інтернетом здійснюється через захищені вузли доступу, на яких створено комплексну систему захисту інформації, відповідно до вимог законодавства у сфері захисту інформації, кіберзахисту та охорони державної таємниці.

13. Захист інформації, що розміщується та обробляється в загальнодержавній автоматизованій системі централізованого оповіщення, забезпечується із застосуванням комплексної системи захисту інформації з підтвердженою відповідністю. Підтвердження відповідності здійснюється за результатами державної експертизи. Заходи щодо захисту інформації здійснюються відповідно до вимог, визначених Правилами забезпечення захисту інформації в інформаційних, електронних комунікаційних та інформаційно-телекомунікаційних системах, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 29 березня 2006 р. № 373 (Офіційний вісник України, 2006 р., № 13, ст. 878; 2022 р., № 47, ст. 2595).

Організація та проведення робіт із захисту інформації в загальнодержавній автоматизованій системі централізованого оповіщення здійснюється службою захисту інформації, яка забезпечує визначення вимог до захисту інформації в системі, проектування, розроблення і модернізацію системи захисту, а також виконання робіт з її експлуатації та контролю за станом захищеності інформації.

Функції служби захисту інформації в загальнодержавній автоматизованій системі централізованого оповіщення покладаються на відповідний підрозділ ДСНС.

14. Суб'єктами загальнодержавної автоматизованої системи централізованого оповіщення є:

ДСНС;

оперативно-чергова служба на пункті управління ДСНС (основному, запасному та резервному);

оперативно-чергові (чергові, диспетчерські) служби центральних органів виконавчої влади, що створюють функціональні підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту;

оперативно-чергові служби пунктів управління (основного, запасного) Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських держадміністрацій (військових адміністрацій);

оперативно-диспетчерські служби територіальних органів ДСНС.

15. ДСНС як суб'єкт загальнодержавної автоматизованої системи централізованого оповіщення:

визначає напрями технічного розвитку та модернізації загальнодержавної автоматизованої системи централізованого оповіщення з урахуванням новітніх розробок у сфері електронних комунікацій та інформатизації;

забезпечує функціонування, організацію технічного і програмного супроводження програмно-апаратних комплексів загальнодержавної автоматизованої системи централізованого оповіщення, їх модернізацію;

організовує підготовку, перепідготовку та підвищення кваліфікації працівників оперативно-чергових, чергових та диспетчерських служб щодо роботи із засобами загальнодержавної автоматизованої системи централізованого оповіщення;

здійснює контроль за виконанням нормативно-правових актів щодо функціонування загальнодержавної автоматизованої системи централізованого оповіщення;

організовує взаємодію з центральними та місцевими органами виконавчої влади щодо забезпечення функціонування загальнодержавної автоматизованої системи централізованого оповіщення;

бере участь разом із заінтересованими центральними органами виконавчої влади в розробленні нормативно-правових актів щодо функціонування загальнодержавної автоматизованої системи централізованого оповіщення;

готує пропозиції щодо фінансового та матеріально-технічного забезпечення функціонування та розвитку загальнодержавної автоматизованої системи централізованого оповіщення;

веде облік надзвичайних ситуацій, формує статистичну звітність про них;

веде перелік оперативно-чергових, чергових та диспетчерських служб;

визначає перелік суб'єктів загальнодержавної автоматизованої системи централізованого оповіщення та їх повноваження;

розробляє та затверджує інструкції щодо взаємодії суб'єктів загальнодержавної автоматизованої системи централізованого оповіщення;

розробляє та затверджує для системного адміністратора та адміністратора безпеки загальнодержавної автоматизованої системи централізованого оповіщення інструкції з організації експлуатації,

забезпечення функціонування, оперативного-технічного управління та безпеки загальнодержавної автоматизованої системи централізованого оповіщення.

16. Оперативно-чергова служба на пункті управління ДСНС (основному, запасному та резервному) як суб'єкт загальнодержавної автоматизованої системи централізованого оповіщення:

забезпечує оповіщення оперативно-чергових (чергових, диспетчерських) служб центральних органів виконавчої влади, що створюють функціональні підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту, оперативно-чергових служб пунктів управління Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських держадміністрацій (військових адміністрацій), оперативно-диспетчерських служб територіальних органів ДСНС про загрозу виникнення або виникнення надзвичайної ситуації;

формує та надсилає формалізовані повідомлення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій;

приймає від оперативно-чергових (чергових, диспетчерських) служб центральних органів виконавчої влади, що створюють функціональні підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту, оперативно-чергових служб пунктів управління Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських держадміністрацій (військових адміністрацій), оперативно-диспетчерських служб територіальних органів ДСНС доповіді про надзвичайні ситуації, що виникли або можуть виникнути на територіях відповідних адміністративно-територіальних одиниць або на об'єктах, що належать до їх сфери управління;

здійснює контроль за підтриманням у готовності до використання за призначенням загальнодержавної автоматизованої системи централізованого оповіщення шляхом проведення контрольних та технічних перевірок її готовності.

17. Оперативно-чергові (чергові, диспетчерські) служби центральних органів виконавчої влади як суб'єкти загальнодержавної автоматизованої системи централізованого оповіщення:

приймають сигнали оповіщення та формалізовані повідомлення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій;

надають підтвердження про отримання сигналів оповіщення та формалізованих повідомлень про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій;

доповідають оперативно-черговій службі на пункті управління ДСНС про надзвичайні ситуації, що виникли або можуть виникнути на об'єктах, що належать до їх сфери управління.

18. Оперативно-чергові служби на пунктах управління Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських держадміністрацій (військових адміністрацій) як суб'єкти загальнодержавної автоматизованої системи централізованого оповіщення:

приймають сигнали оповіщення та формалізовані повідомлення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій;

надають підтвердження про отримання сигналів оповіщення та формалізованих повідомлень про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій;

забезпечують проведення оповіщення та інформування осіб керівного складу і чергових служб відповідних районних держадміністрацій (військових адміністрацій), органів місцевого самоврядування, а також чергових (диспетчерських) служб підприємств, установ, організацій та населення через місцеві автоматизовані системи централізованого оповіщення та інші системи оповіщення;

доповідають оперативно-черговій службі на пункті управління ДСНС:

- про результати оповіщення на підставі підтверджень про отримання сигналів оповіщення від чергових служб районних держадміністрацій (військових адміністрацій), органів місцевого самоврядування, а також на підставі інформації про спрацювання апаратури оповіщення;

- про надзвичайні ситуації, що виникли або можуть виникнути на території відповідного регіону;

- про готовність до використання за призначенням відповідних територіальних автоматизованих систем централізованого оповіщення за результатами проведення контрольних та технічних перевірок їх готовності.

19. Оперативно-диспетчерські служби територіальних органів ДСНС як суб'єкти загальнодержавної автоматизованої системи централізованого оповіщення:

приймають сигнали оповіщення та формалізовані повідомлення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій;

надають підтвердження про отримання сигналів оповіщення та формалізованих повідомлень про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій;

здійснюють оповіщення та інформування особового складу територіального органу ДСНС про надзвичайні ситуації, що виникли або можуть виникнути;

доповідають оперативно-черговій службі на пункті управління ДСНС про надзвичайні ситуації, що виникли або можуть виникнути на територіях відповідних адміністративно-територіальних одиниць.

20. Матеріально-технічне і фінансове забезпечення функціонування та розвитку загальнодержавної автоматизованої системи централізованого оповіщення здійснюється за рахунок та в межах видатків, передбачених для ДСНС у державному бюджеті, міжнародної технічної та фінансової допомоги, а також інших джерел, не заборонених законодавством.
